

Onnistuuko kriittisen sairauden tunnistaminen kaikkina vuorokaudenaikoina?

Heino S¹, Reinikainen M², Ruokonen E¹

¹Kuopion yliopistollinen sairaala, Perioperatiiviset tukipalvelut ja tehohoito, Kuopio;

²Pohjois-Karjalan keskussairaala, Teho-osasto, Joensuu

Tutkimuksen tarkoitus

Laadukkaasti toimivassa sairaalaorganisaatiossa diagnostiikan ja hoidon taso ei riipu kellonajasta. Päätimme tutkia, onnistuuko tehohoidon tarpeen tunnistaminen suomalaisissa sairaaloissa yhtä hyvin kaikkina vuorokaudenaikoina.

Aineisto ja menetelmät

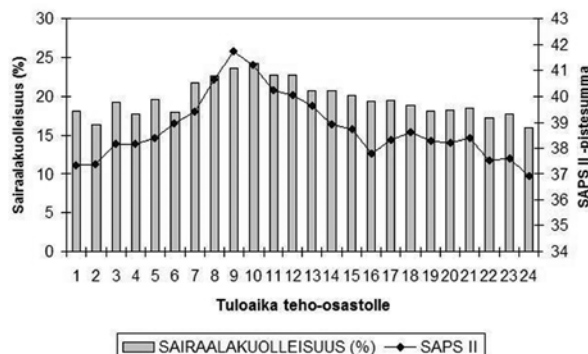
Analysoimme Suomen Tehohoitokonsortion laattutietokannan aineiston vuosilta 2000–2007 (n = 110 574). Jätimme pois elektiiviset potilaat sekä readmissiot. Tutkimusaineistoksi jäi 76 727 tehohoitopotilasta. Jaoin potilaat 24 ryhmään teho-osastolle tuloajan mukaan (00.00–00.59, 01.00–01.59 jne.). Lisäksi määrittelimme vuorokaudenajat seuraavasti: aamu = klo 06.00–11.59, iltapäivä = 12.00–17.59, ilta = 18.00–23.59, yö = 00.00–05.59. Selvitimme tietokannasta potilaiden keskimääräisen sairauden vaikeusasteen tehohoidon alkuvaiheessa ja hoidon lopputuloksen. Sairauden vaikeusasteen mittarina käytimme SAPS II -pistesummaa (Simplified Acute Physiology Score II).

Tulokset

Aamulla teho-osastolle tulleiden potilaiden keskimääräinen SAPS II -pistesumma oli $40,5 \pm 19,5$, muina vuorokaudenaikoina tulleilla se oli $38,2 \pm 18,5$, $P < 0,001$. Aamulla tulleiden sairaalakuolleisuus oli 23,0 %, muina aikoina tulleiden 18,7 %, $P < 0,001$. Kuva 1 esittää eri ajankohtina teho-osastolle tulleiden potilaiden keskimääräisen sairauden vaikeusasteen sekä sairaalakuolleisuuden.

Johtopäätökset

Aamulla teho-osastolle tulevat potilaat ovat keskimäärin sairaampia kuin muina aikoina tulevat. Tämä voi merkitä sitä, että tehohoidon tarpeen tunnistaminen ei aamuyön tunteina onnistu yhtä hyvin kuin muina vuorokaudenaikoina. □

Kuva 1. Eri kellonaikoina teho-osastolle tulleiden potilaiden keskimääräinen sairauden vaikeusaste (SAPS II -pistesumma) ja sairaalakuolleisuus